

GMINNY SYSTEM PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

ROZDZIAŁ I

WSTĘP

§1. Rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa (Powszechna Deklaracja Praw Człowieka art. 16).

§2. Rodzina jest podstawową komórką społeczeństwa, ma prawo do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia jej pełnego rozwoju (Europejska Karta Społeczna cz. I, pkt. 16).

§3. Małżeństwo jako podstawowy związek kobiety i mężczyzny, rodzina, macierzyństwo, rodzicielstwo, znajdują się pod ochroną i opieką państwa.

§4.1. Społeczeństwo tradycyjnie przywiązuje duże znaczenie do wartości, jakie realizowane są w rodzinie i przez rodzinę.

2. Zapewnienie rodzinie odpowiedniego miejsca w budowanym modelu, zwłaszcza w jego praktyce społecznej, może w znacznym stopniu decydować o powodzeniu aktualnie przeprowadzanych reform. Dążenie do umacniania podstaw funkcjonowania rodziny jest więc potrzebą rozwojową, a równocześnie powinnością państwa.

3. Społeczeństwo, a w szczególności państwo, winno czynić wszystko w zakresie politycznym, ekonomicznym i prawnym, by umocnić jedność rodziny.

§5. 1. Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków.

2. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny.

3. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

§6. 1. Rodzina w pierwszej kolejności powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.

2. Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych środków i możliwości.

3. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

§7.1. Pomoc powinna być nakierowana na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, na wsparcie osoby w rodzinie, w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, kościołów, organizacji pozarządowych.

2. Wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać. Formy wsparcia dziennego powinny być wykorzystywane przed formami całodobowymi.

3. Pomoc powinna służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych.

4. Zadanie to powinno być realizowane przede wszystkim przez:

- 1) wzmacnianie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach;
- 2) wspieranie rodziców w ich funkcjach opiekuńczo - wychowawczych;
- 3) poprawę bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
- 4) poprawę jakości życia rodzin zagrożonych ubóstwem i innymi problemami społecznymi;
- 5) zapewnienie równego i sprawiedliwego dostępu do socjalnej, oświatowej i kulturalnej infrastruktury gminy.

ROZDZIAŁ II OGÓLNE ZASADY SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

§ 8. Wspieranie rodziny w realizacji jej funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych.

§ 9. Ochrona praw rodziny i dziecka.

§ 10. Prawa dziecka do życia w zdrowej rodzinie.

§ 11. Podejmowanie pełnych działań podmiotów publicznych oraz niepublicznych na rzecz rodzin.

§ 12. Pierwszeństwo dziecka do ochrony.

§ 13. Profilaktyka powinna być stosowana przed podjęciem interwencji w rozwiązywaniu problemów rodziny, dzieci i młodzieży.

§ 14. Promocja rozwiązań systemowych w pracy z dziećmi i młodzieżą, opartych na elastyczności, kompleksowości, efektywności, ciągłości i różnorodności form działania.

§ 15. Edukacja podstawowym warunkiem rozwoju.

§ 16. Działania mające na celu rozwój zdolności każdego dziecka.

ROZDZIAŁ III CELE PODSTAWOWE

§ 17. Poprawa jakości życia, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin.

§ 18. Przeciwdziałanie stanom grożącym degradacją społeczną, bezradnością społeczną.

§ 19. Uzupełnianie braków zdrowotnych, edukacyjnych, wychowawczych, społecznych i materialnych rodzin i dzieci.

§ 20. Promowanie zdrowego stylu życia.

§ 21. Integracja podmiotów stanowiących bezpośrednie otoczenie wychowawcze dziecka oraz przeciwdziałanie i likwidacja czynników dezorganizujących środowisko wychowawcze dzieci i młodzieży.

§ 22. Rozwijanie środowiska społecznego sprzyjającego wyzwalaniu potrzeb intelektualnych, twórczych, organizacyjnych i społecznych dzieci i młodzieży.

§ 23. Ochrona dzieci i młodzieży przed porzuceniem, zaniedbaniem, przemocą, uzależnieniami, wykołajaniem oraz przestępczością.

ROZDZIAŁ IV ZAŁOŻENIA GMINNEGO SYSTEMU PROFILAKTYKI I OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ

§ 24. Rozwój programów ochrony zdrowia dzieci i młodzieży.

§ 25. Eliminowanie czynników sprzyjających wykluczeniu rodzin.

§ 26. Tworzenie infrastruktury instytucjonalnej - organizacyjnej i finansowej wspomagającej programy integracji międzypokoleniowej.

§ 27. Włączenie w życie społeczności dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz ludzi młodych z problemami edukacyjno - wychowawczymi i nieprzystosowanych społecznie.

§ 28. Tworzenie programów przeciwdziałania przemocy, wykołajania i przestępczości dzieci i młodzieży.

ROZDZIAŁ V FUNKCJONOWANIE RODZINY

§ 29. 1. Cel - **wzmacnianie rozwoju rodziny.**

2. Zadania:

- 1).opracowanie danych na temat warunków życia rodzin oraz dzieci i młodzieży;
- 2). realizowanie programów służących rozwojowi dzieci i młodzieży oraz rodzin;
- 3).wzmocnienie czynników zapobiegających dezorganizacji życia rodzinnego;
- 4). rozwijanie lokalnej bazy informacyjnej, edukacyjnej, wspomagającej rodzinę w rozumieniu i rozwiązywaniu problemów społecznych.

§ 30. 1. Cel - **wspieranie rodziców w funkcjach opiekuńczo - wychowawczych.**

2. Zadania:

- 1) organizowanie na terenie placówek oświatowych zajęć informacyjnych rozbudowujących wiedzę rodziców na temat rozwoju dzieci i młodzieży;
- 2). włączenie rodziców w proces dydaktyczno - wychowawczy dzieci;
- 3). rozwijanie form opieki krótkoterminowej;
- 4). rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie;
- 5). budowanie systemu wsparcia dla rodzin i edukacji dla rodzin zagrożonych uzależnieniami i przemocą;
- 6). budowanie poradnictwa i edukacji dla rodziców służących rozpoznawaniu zagrożeń i uzależnień dzieci i młodzieży.

ROZDZIAŁ VI SYTUACJA MATERIALNA RODZINY

§31.1. Cel - **poprawa standardu i jakości życia rodzin umożliwiającą realizowanie funkcji i zadań służących rozwojowi oraz osiągnięciu samodzielności, zaradności, niezależności i odpowiedzialności jej członków.**

2. Zadania:

- 1) diagnoza i rozpoznawanie warunków i jakości życia rodziny;
- 2) rozbudowa systemu chroniącego rodzinę przed utratą bezpieczeństwa socjalnego (wsparcie dla rodzin z osobą długotrwale bezrobotną);
- 3) rozwój systemu wsparcia dla rodzin z niepełnosprawnymi członkami rodziny lub mieszkającymi z osobami starszymi;
- 4) dostarczenie usług i świadczeń pomocy społecznej rodzinom żyjącym w trudnych warunkach materialnych;
- 5) zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole, wyposażenia w podręczniki i przybory szkolne, wypoczynku w czasie ferii letnich i zimowych.

ROZDZIAŁ VII EDUKACJA

§ 32. 1. Cel - **wzbogacanie standardowej oferty dydaktycznej.**

2. Zadania:

- 1) włączenie w proces dydaktyczny programów otwierających świadomość młodego pokolenia na problemy osób starszych i ludzi niepełnosprawnych oraz zagrożenia cywilizacyjne i zachowania prowadzące do utraty bezpieczeństwa fizycznego, zdrowotnego i socjalnego;
- 2) wspieranie zajęć służących budowaniu postaw sprzyjających rozwijaniu umiejętności społecznych oraz przedsiębiorczości młodego pokolenia;
- 3) szkoła jako placówka integrująca wiedzę z różnych dziedzin, służąca wszechstronnemu rozwojowi indywidualnemu, ucząca krytycyzmu oraz angażująca i przygotowująca uczniów do rozwiązywania problemów jednostki, rodziny i społeczności;
- 4) wypracowanie procedury efektywnej selekcji, wyróżniania, nagradzania i monitoringu rozwoju młodzieży uzdolnionej.

ROZDZIAŁ VIII WYCHOWANIE

§33.1. Cel - **wsparcie systemu norm i wartości społecznych gwarantujących prawidłowy przebieg procesu wychowania.**

2. Zadania:

- 1) kontynuowanie, wzbogacanie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży;
- 2) inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia publicznego;
- 3) wspieranie form aktywności sprzyjających uwrażliwieniu młodzieży na potrzeby innych ludzi i budowaniu postaw prospołecznych oraz podejmowaniu działań na rzecz środowiska lokalnego;
- 4) inicjowanie programów informujących o źródłach zagrożeń cywilizacyjnych i kulturowych, metodach i technikach budowania odporności na manipulację medialną, grupową, ekonomiczną, sposobach zapobiegania i radzenia sobie w sytuacjach trudnych;
- 5) oferowanie warsztatów dla dzieci i młodzieży oraz rodziców z zakresu komunikacji międzyludzkiej, rozwiązywania problemów, radzenia sobie ze stresem;
- 6) wspieranie grup samopomocowych i organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci ze szczególnymi potrzebami rozwojowymi.

§ 34. 1. Cel - **zapobieganie i niwelowanie deficytów wychowawczych.**

2. Zadania:

- 1). wspieranie placówek wsparcia dziennego;
- 2). wspieranie rodzin dysfunkcyjnych i zagrożonych dysfunkcjonalnością;
- 3). wzbogacanie zajęć dla dzieci i młodzieży kształtujących umiejętności prowadzenia dialogu, radzenia sobie ze stresem;
- 4) prowadzenie zajęć dla rodziców kształtujących umiejętności prowadzenia dialogu z dzieckiem, radzenia sobie w sytuacjach trudnych wychowawczo;
- 5) wzbogacanie zajęć dla dzieci i młodzieży kształtujących umiejętność percepcji siebie i innych ludzi;
- 6) promowanie i wspomaganie organizacji i grup samopomocowych działających na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin z deficytami wychowawczymi.

§ 35. 1. Cel - **ochrona dzieci i młodzieży przed nieprzystosowaniem społecznym, marginalizacją i społecznym wykluczeniem.**

2. Zadania:

- 1) wprowadzenie do gimnazjalnych programów dydaktycznych zajęć profilaktyczne - edukacyjne - wychowawczych z zakresu dewiacji i patologii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień;
- 2) inicjowanie programów prowadzących do redukcji czynników psycho - emocjonalnych, socjo-ekonomicznych sprzyjających marginalizacji młodzieży społecznie nieprzystosowanej.

ROZDZIAŁ IX SPORT, REKREACJA I WYPOCZYNEK

§ 36. 1. Cel - **rozbudowa warunków służących aktywności sportowej i rekreacyjnej młodego pokolenia oraz uczestnictwo dzieci i młodzieży w zajęciach sportowo -rekreacyjnych.**

2. Zadania:

- 1) współpraca z klubami sportowymi;
- 2) wspieranie plenerowych imprez sportowych, rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży;
- 3) wyrównywanie dysproporcji w dostępie dzieci i młodzieży do oferty sportowej, rekreacyjnej i turystycznej;
- 4) wykorzystanie gminnej bazy sportowej na cele rekreacyjne i aktywność ruchową dzieci i młodzieży;
- 5) wspieranie różnych form turystyki krajowej.

§ 37. 1. Cel - **promocja form spędzania czasu wolnego przez młodzież, sprzyjających rozwojowi zainteresowań i przeciwdziałaniu nudzie.**

2. Zadania:

- 1) realizacja projektów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałanie uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego;
- 2) poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych;
- 3) w okresie wakacyjnym zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży.

ROZDZIAŁ X ZDROWIE I SPRAWNOŚĆ

§38. 1. Cel - **kompensowanie deficytów zdrowotnych oraz świadczeń i usług z zakresu promocji zdrowia i zadań ze sfery zdrowia publicznego.**

2. Zadania:

- 1) wspieranie cyklicznych badań stanu zdrowia i sprawności młodego pokolenia;
- 2) realizacja ochrony zdrowia z zakresu zdrowia publicznego (higiena, szczepienia ochronne itp.);
- 3) realizacja programów profilaktycznych i prozdrowotnych w szkole: wady postawy, wzroku, uzależnień i prawidłowego żywienia;

4) realizacja programów propagujących zasady bezpiecznego zachowania na drodze, ulicy, w domu, w czasie zabawy, na wakacjach, w kontaktach z innymi ludźmi.

§ 39. 1. Cel - **uzupełnienie opieki zdrowotnej nad dzieckiem niepełnosprawnym.**

2. Zadania:

- 1) opracowanie gminnej bazy danych dzieci niepełnosprawnych;
- 2) wspieranie programów rehabilitacyjnych przygotowujących młodzież niepełnosprawną do samodzielnego i niezależnego życia;
- 3) wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi;
- 4) wspieranie programów sprzyjających tolerancji wobec osób niepełnosprawnych, umożliwiających przystosowanie dzieci zdrowych do codziennego funkcjonowania z niepełnosprawnością rówieśnika.

ROZDZIAŁ XI BEZPIECZEŃSTWO - DEWIACJE - PATOLOGIE

§ 40. 1. Cel - **zwiększenie poczucia bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz przeciwdziałanie uzależnieniom.**

2. Zadania:

- 1) promocja programów profilaktyczno - edukacyjnych realizowanych z policją;
- 2) promocja programów edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych związanych z uzależnieniem, adresowanych do dzieci i młodzieży (nikotyna, alkohol, narkotyki);
- 3) kontrola zakazu sprzedaży papierosów i alkoholu dzieciom i młodzieży do lat 18; ochrona dzieci przed uzależnieniami w rodzinie.

§ 41. 1. Cel - **przeciwdziałanie przemocy wobec dzieci i młodzieży.**

2. Zadania:

- 1) diagnoza skali zjawiska krzywdzenia dzieci i młodzieży;
- 2) rozwijanie programów przeciwdziałania przemocy rówieśniczej i szkolnej w środowisku lokalnym;
- 3) „Niebieska Karta”.

ROZDZIAŁ XII REALIZATORZY

§ 42. 1. Gmina Długosiodło i jej jednostki organizacyjne oraz pozostali współorganizatorzy programu:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długosiodle;
- 2) Placówki oświatowe;
- 3) Placówki służby zdrowia;
- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 5) Przedszkole Samorządowe w Długosiodle;
- 6) Gminne Centrum Informacji, Sportu i Rekreacji w Długosiodle;
- 7) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wyszкові
- 8) Policja
 1. Organizacje pozarządowe:
- 9) Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Długosiodło;
- 10) Parafia Rzymskokatolicka w Długosiodle;
- 8) Stowarzyszenie Rodzin Katolickich;